

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Gazeteci Perihan Sevda Erkılınç, 2 Mayıs 2025 tarihinde “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla tutuklanarak Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'ne gönderilmiştir. Erkılınç uzun yıllardır çölyak hastasıdır; bu hastalık gluten intoleransı nedeniyle ömür boyu glutensiz beslenmeyi zorunlu kılan kronik bir rahatsızlıktır. Gluten içeren gıdaların tüketilmesi, bağırsak tahribatı, kansızlık, bağışıklık sistemi bozuklukları ve kalıcı organ hasarı gibi ciddi sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Dolayısıyla glutensiz diyet keyfi bir tercih değil, tıbbi bir zorunluluktur. Ancak hem gözaltı sürecinde hem de tutukluluğu boyunca kendisine uygun diyet koşulları sağlanmamıştır. Gözaltında gluten içeren yemeği reddetmesi, iddianamede “örgütsel tavır” olarak nitelendirilmiştir. Bu durum, sağlık hakkının ihlaliyle birlikte insan onurunu da zedeleyen insanlık dışı bir muamele niteliği taşımaktadır.

Öte yandan, Erkılınç hakkında hazırlanan iddianame, gazetecilik faaliyetiyle doğrudan ilişkili notlar ve materyallerin “suç delili” olarak değerlendirilmesi bakımından son derece dikkat çekicidir. Ajandasında İnsan Hakları Derneği kurucularından Nimet Tanrıkulu'nun davasına dair not alması, haber kaynaklarını “tutsak yakını” olarak kaydetmesi ve DİSK Basın-İş ajandasının bulunması suçlama konusu yapılmıştır. Ayrıca göbek adı olan “Sevda” isminin “kod isim” olarak değerlendirilmesi, iddianamenin siyasi bir nitelik taşıdığını göstermektedir.

Bu yaklaşım, Anayasa'nın 28'inci maddesiyle güvence altına alınan basın özgürlüğüyle ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesiyle bağdaşmamaktadır. Bir gazetecinin mesleki notlarının, haber kaynaklarının veya sendikal bağlantılarının “örgütsel faaliyet” olarak sunulması, ifade özgürlüğü'nün açık ihlalidir.

Devletin tutuklu bireylerin sağlık hakkını koruma yükümlülüğü, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 6'ncı ve 16'ncı maddeleriyle ve Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muamele Standart Kuralları (Mandela Kuralları) ile açıkça tanımlanmıştır. Buna rağmen gerek Perihan Sevda Erkılınç'ın durumu gerekse diğer benzer vakalar, cezaevlerinde

kronik hastalığı bulunan tutukluların beslenme ve sağlık koşullarının güvence altına alınmadığını göstermektedir.

Sivil toplum kuruluşlarının raporlarında da, gerekli diyet ve tedavi koşullarına erişemeyen çok sayıda hasta tutuklu ve hükümlü bulunduğu, bu kişilerin yaşam hakkının fiilen tehlikeye girdiği belirtilmektedir. Bu tablo, yalnızca bireysel bir hak ihlali değil, aynı zamanda genel bir sistem sorunu olarak ele alınmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Adalet Bakanlığı, Perihan Sevda Erkılınc'ın sağlık durumunun kötüleştiği yönündeki bilgiler üzerine herhangi bir inceleme başlatmış mıdır? Sayın Erkılınc'ın sağlık durumu şu anda ne durumdadır?
- 2- Çölyak hastası Perihan Sevda Erkılınc'ın cezaevinde sağlık durumuna uygun beslenme koşulları sağlanmakta mıdır?
- 3- Diyet beslenme hakkı tıbbi bir zorunluluk olmasına rağmen gözaltında "örgütsel tavır" olarak nitelendirilmesinin hukuki dayanağı nedir?
- 4- İddianamede yer alan suçlamalarda gazetecilik faaliyetlerinin ve sendikal materyallerin delil olarak kullanılmasının gerekçesi nedir?
- 5- Basın ve ifade özgürlüğü kapsamında gazetecilik faaliyeti yürüten kişiler hakkında açılan davaların sayısı ve bu davalarda verilen tutuklama kararlarının oranı nedir?
- 6- Cezaevlerinde kronik hastalığı bulunan tutukluların beslenme, ilaç ve sağlık erişimine ilişkin standartların uygulanması için herhangi bir denetim mekanizması yürütülmekte midir?
- 7- Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde çölyak hastası tutuklulara özel diyet menüsü uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa bu diyetin hazırlanması ve denetiminden kim sorumludur?
- 8- Cezaevlerinde çölyak, diyabet, hipertansiyon gibi kronik hastalıkları olan tutuklulara yönelik özel bir sağlık politikası veya genelge mevcut mudur?
- 9- Gözaltı veya tutukluluk sürecinde sağlık raporu alınmadan kişilerin beslenme düzeninin değiştirilmesi yasal mıdır?
- 10- Cezaevinde çölyak hastalığı bulunan tutukluların sayısı nedir ve bu kişilerin beslenme ihtiyacına uygun kaç yemekhanede özel menü uygulanmaktadır?